

Krim. N:o 48/1910.

Anderska målet.

Han vore född i Ljusterö församling af Stockholms län den 27 oktober 1873. Hans fader, förre skepparen Johan Erik Andersson, lefver, men modern, Johanna, född Österman, afled, då Ander var ett år gammal. Han åtnjöt undervisning i Ljusterö folkskola till 8 års ålder, då fadern var ägare till en gård å Västra Lagnö i Ljusterö församling. Då Ander var 8 år gammal, flyttade fadern till Höganäs vid Vaxholm; och fortsatte Ander skolgången i Vaxholm. Vid 10 eller 11 års ålder fick han styfmoder, faderns nuvarande hustru Kristina. I Höganäs arrenderade fadern en mindre gård, som ägdes af byggmästaren Munthe. Vid fyllda 14 år, år 1888, konfirmerades Ander i Vaxholms kyrka och lämnade därefter föräldrahemmet. På hösten 1888 erhöll Ander anställning hos källarmästaren Francis Cadier vid Jakobstorg, först såsom kyparelärling och sedan såsom kypare, till 1890 i maj månad, då han fick plats hos källarmästaren Dahlberg å Strömsborg och var där såsom matsalskypare öfver sommaren 1890. På hösten samma år erhöll han anställning såsom matsalskypare hos källarmästaren Söderlund å Hamburger Börs i Stockholm; och hade där anställning i tre år om vintrarne. Under somrarne hade han kyparebefattning å sommarrestauranter såsom Mosebacke och Strömsborg. Från år 1893 till 1896 hade han anställning såsom matsalskypare hos källarmästaren Nordström å Mosebacke. Under åren 1893 och 1894 fullgjorde han jämväl sin vapenöfning vid Vaxholms artillerikår.

Den 26 december 1894 ingick han äktenskap med sin nuvarande hustru Julia Charlotta, med hvilken han icke har några barn. Med hustrun hade han varit bekant sedan han var 19 år gammal. År 1890 och under det han hade anställning å "Hamburger Börs" öfvertog han en cigarraffär i huset nr 30 Lästmakaregatan; och hade hans dåvarande fästekvinna (nuvarande hustru) skött butiken. Efter det han innehåft affären omkring ett års tid, öfverlät han affären till annan. Han fick 150 kronor i handpenning; och detta var allt han fick, ehuru det var öfverenskommet, att han skulle hafva 700 eller 800 kronor för affären.

År 1893 på hösten i oktober månad hyrde han en lägenhet om 2 rum och kök i ett intill Prälsningsarmén å Östermalmsgatan liggande hus och flyttade då tillsammans med sin fästekvinna. På hösten 1894 eller samma höst som han gifte sig hyrde han en lägenhet i huset nr 70 Grefsturegatan. Samma år erhöll han äfven anställning såsom kypare i Berns salonger, hvilken anställning han innehade till troligen våren 1895. Då erhöll han anställning såsom matsalskypare hos källarmästaren Johansson å hotell Rydberg, där han var till år 1900. Någon tid på sommaren 1897 var han dock ledig från sin anställning på hotel 1 Rydberg; och var han en kortare tid härunder på utställningsområdets hufvudrestaurant här i staden, men slutade han därstädes, enär det var dåligt med förtjänsten. Han flyttade år 1897 den 1 oktober från nr 70 Grefsturegatan till huset nr 2 B., Nerrevägen, där han förhyrde 3 rum och kök. Från denna sistnämnda bostad flyttade han på hösten 1899 till huset nr 5 Hälsingegatan, där han förhyrde 2 rum och kök.

I maj månad år 1900 häktades han i Stockholm såsom misstänkt för stöld af en velociped. Han dömdes af Stockholms Rådstufvurätts 6:te afdelningen i ~~den~~ ^{juuni} ~~samma~~ ^{af förtjänsten} månad ^{samma år} till 3 månaders straffarbete för första resan ^{af förtjänsten} till 3 månaders straffarbete för första resan ^{af förtjänsten} stöld, hvarefter han aftjänade detta straff å kronohättet å Långholmen och frigafs därifrån troligen i augusti månad samma år.

På hösten samma år eller år 1900 reste han till Helsingfors i Finland och erhöll anställning såsom matsalskypare hos fru Maxemontan i societetshuset. Denna sin anställning innehade han till i augusti månad 1902.

Den 1 oktober sistnämnda år öppnade han egen restaurant i förening med hotellrörelse, nämligen hotell "Svensksund" i staden Kotka i Viborgs län. Ander hyrde rörelsen af hotelllets ägare, bryggeribolaget i staden. Hotellet bestod af 5 resanderum samt restaurationslokaler. Han möblerade och satte upp serviser och hvad som behöfdes för rörelsen, därvid han icke satte sig i skuld, enär hans aflagda förtjänster räckt till. Rörelsen gick med förtjänst. Han slutade dock med rörelsen ifråga,

enär spritutskänkningsrättigheterna indrogos från den 1 oktober 1903. Från sistnämnda dag hade han i stället förhyrt hotell och restaurant "Continental" i Hangö för en tid af 10 år, mot en hyra af 10,000 mark per år. Det var en stor rörelse, 40 resanderum och dessutom ett 20-tal rum för restaurationen och för andra ändamål. Ander fick anskaffa hvad som erfordrades i linneväg och i fråga om serviser; och måste han i anledning häraf uppköpa en del på kredit. Affären gick med förlust, enär driftkostnaderna voro för stora. Han innehade denna rörelse till den 1 april 1906. Redan i mars månad samma år eller 1906 flyttade familjen från Hangö till Rimforsa i Östergötland; och arrenderade Ander där Rimforsas turisthotell mot en summa af 1,200 kronor per år. Rörelsen öppnades af Ander den 1 maj 1906 och innehade han rörelsen öfver sommaren sagda år. Han bodde dock kvar vid Rimforsa till på våren 1907, då han förhyrde en lägenhet på 3 rum och kök i staden Norrköping. Han hade nämligen gått i författning om att i Norrköping uppsätta ett ångvedsågeri. Han hade den 13 februari samma år eller 1907 påtingadt en järnvägsvagn för flyttning. Någon järnvägsvagn var emellertid icke då tillgänglig. I anledning häraf uppkom ordväxling och handgemäng mellan Ander och stationsinspektoren Sabelström; och föröfvade Ander å stationsinspektoren ringare misshandel. Den 16 i samma februari månad förklarade kronofogden på orten efter hållet förhör, Ander häktad. En fjärdingsman fick nu i uppdrag att föra Ander till Linköpings läns cellfängelse. Vid Linköpings station blef Ander i tillfälle att rymma från fjärdingsmannen och medfölja ett till Norrköping gående tåg. Natten till den 18 i samma februari månad medföljde Ander tåg från Norrköping till Stockholm.

Vid framkomsten till Stockholm föröfvade Ander vid härvarande centralbangård tillgrepp af en päls, hvarefter han på aftonen samma dag fortsatte med en till Finland afgående ångare. Efter framkomsten till Åbo fortsatte Ander med tåg till Helsingfors. Där uppehöll han sig utan sysselsättning en månads tid. Hustrun stannade kvar i Norrköping i den därstädes förhyrda bo-

staden. Han erhöill, såsom sagts, icke något arbete i Helsingfors; och föröfvade han nu därstädes olofligt tillgrepp samt häktades och dömdes härför till 9 månaders fängelsestraff. Från nämnda bestraffning, som han undergick å fängelse i Helsingfors, utkom han och öfverfördes till Sverige den 26 januari 1908. I Stockholm blief han nu omedelbart häktad dels för misshandel å stationsinspektoren och dels för den af honom föröfvade stölden af pälsen vid centralbangården. Han förklarades saker till andra resan stöld vid Stockholms Rådstufvurätt samt förvisades därpå till Kinda häraderätt för att rannsakas och sluttömas. Af nämnda häraderätt dömdes han, troligen den 10 mars, samma år, till sammanlagdt 1 år och 2 månaders straffarbete. Han besvarade sig till Kungl. Göta Hofrätt, som emellertid stadfäste straffet. Detta straff aftjänade han å kronhäktet i Väster-
vik och frigafs den 25 juni 1909. Efter frigifvandet reste han hit till staden och uppsökte sin hustru, som då var boende i huset nr 17 Tomtebogatan och hade anställning å Lidingöbro vårdshus. Den 15 augusti samma år flyttade de till nr 30 Jungfrugatan, där de förhyrde ett rum. Den 1 oktober flyttade de ånyo, nu till huset nr 35 S:t Eriksgatan, hvarest de af en fru Samuelsson förhyrde ett rum. Därstädes bodde han till den 1 november, då han flyttade till hotell "Temperance" i huset nr 3 Bryggargatan. Hustrun bodde dock kvar hos fru Samuelsson till den 5 i samma november månad, då såväl Ander som hustrun flyttade ut till Anders fader och fostermoder, som äga och bebo ett mindre ställe i närheten af Karlsudds brygga inom östra Ryds församling af Stockholms län.

Hustrun slutade sin anställning vid Lidingöbro vårdshus, då storstrejken i augusti månad utbröt, och hade hon sedan icke haft något arbete eller förtjänst.

Ander själf hade icke efter sitt frigifvande lyckats att få något arbete, förrän han den 10 augusti antogs såsom extra konduktör vid Stockholms Nya Spår-
vägsaktiebolag. Han erhöill där betalt per dag. Den 2

oktober fick han sluta hos bolaget, enär han var sjuklig. Efter denna tid hade han icke haft någon förtjänst. Efter det han och hustrun flyttade ut till fadern, hade han biträdt fadern med fiske och diverse arbeten. Inga penningar hade han haft att gifva fadern för kost och husrum och inga penningar hade fadern fordrat af honom.